

VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Uttalelse vedtatt på årsmøtet i Vestfold Bonde- og Småbrukarlag 17. mars 2022

Mens graset gror, dør kua

Mens graset gror, dør kua er et gammelt ordtak som betyr at altfor omstendelige forberedelser eller lang ventetid gjør at hjelpen kommer for sent. Vestfold Bonde- og Småbrukarlag er redd for at dette blir skjebnen til norsk jordbruk, matproduksjon og norske bønder dersom regjeringa med landbruks- og matminister Sandra Boch ikke kommer med klarere signaler og lovnader før våronna.

Mens inntektene i jordbruket ligger under minstetariffen for innleid arbeidskraft i jordbruket så øker kostnadene til innsatsfaktorene i jordbruket. Mens et samla jordbruk ber om bekræftelse på at det skal lønne seg å så og gjødsle jordene denne våren, så er lovnadene fra regjeringa ved landbruks- og matminister Sandra Borch svært så vage og runde. Vi krever at regjering og Storting nå sier at de skal stå opp for et kriserammet jordbruk.

Prisoppgangen på innsatsfaktorene i jordbruket har i moderne tid aldri vært så stor som den har vært det siste året, og det har heller ikke i moderne tid vært større usikkerhet i forkant av våronna. Prisen på gjødsel har tredoblet seg siden i fjor høst, samtidig er prisen på en rekke andre innsatsfaktorer også økt dramatisk, blant annet på diesel, strøm og kraftfôr. Uten gjødsel og diesel blir det liten matproduksjon.

Norske bønder kan ikke som andre næringsdrivende øke prisen på produktene de leverer når kostnadene øker. De er prisgitt internasjonale avtaler gjennom WTO, flere tollbestemmelser og målprissystemet i jordbruksforhandlingene. De økte kostnadene må dekkes av økte priser på mjølk og korn som avtales i jordbruksforhandlingene, for øvrig må kostnadene i stor grad dekkes gjennom økte tilskudd til jordbruket.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag har bedt landbruks- og matministeren om en garanti for at prisen på mathvete øker med minst 85 øre pr. kg med virking fra 1. juli. Svaret fra statsråden er runde formuleringer om at målprisen på korn skal øke og signaler om økte tilskudd i det kommende jordbruksoppgjøret.

Både kornbønder og andre bønder er avhengig av forutsigbarhet i jordbruksdrifta. Det nytter ikke å komme med runde formuleringer i en pressemelding fra statsråden når en skal i banken for å be om lån eller be om betalingsutsettelse for kjøp av innsatsfaktorer.